

beflynderlig Maade ere komne ind paa Fortiden og Fremtiden; ja, det er heller ikke mig muligt at begrunde min Anstuelse uden haade at komme ind paa Fortiden og Fremtiden, Hjøndt jeg ganske vist ikke skal gaae langt tilbage i Fortiden. Thi naar der er Tale om at give sin Stemme til et saadant Forslag, maa man jo overveie hos sig selv, hvilken Betydning man mener det vil faae, og det kan man først komme til en klar Erkjendelse af ved at see, hvad der er gaaet forud, og hvad man deraf kan slutte, at der vil komme efter i Fremtiden. Jeg har ikke den fjerneste Tvivl om, at den ærede Kirke- og Underviisningsminister ogsaa ligeoverfor dette Forhold, saalænge han beklæder Ministerposten, vil lade sig lede af den samme Belvilligheds- og Villighedsfølelse, som betegner hans øvrige Færd i Livet, men det er ikke nok dermed, vi have ingen Sikkerhed for, hvor længe eller hvor kort han beklæder denne Stilling. Den høitærede Kirke- og Underviisningsminister har ogsaa under 1ste Behandling sagt os, at, naar han blot kunde følge sin egen personlige Mening, vilde han ogsaa finde, at det var et maadeholdent og billigt Forslag, men hans Stilling maatte være noget anderledes, naar han faae det fra Kirkestyrelsens Standpunkt. See, det er netop det, som man ikke kan lukke Diet for, at man ikke kan stemme for denne Lov uden at spørge sig om, hvorledes Kirkestyrelsen har stillet sig i de Dage, som ere gaaede, hvorledes den har opfattet sin Stilling med Hensyn til at affatte eller beholde Præster i Folketirken. Jeg har alvorligt spurgt mig selv om, hvad det har været for Grunde, der have ledet Kirkestyrelsen tidligere til at affatte Præster, som ere affatte, eller nægte at frigjøre Menigheder for Præster, som de hønlige have bedet om at være frie for, og naar jeg har spurgt mig, om disse Grunde have været Hensynet til de bestaaende Kjærligheds-Forhold mellem Præst og Menighed og til Menighedens aandelige Liv, har jeg maattet besvare dette med et bestemt Nei, det har det ikke været. Jeg skal ikke forsøge paa at efter-

spore, hvilke Grunde der i de enkelte Tilfælde have været eller kunne have været de afgjørende for Kirkestyrelsen, ligesaa lidt som, hvem der har været eller er den egentlige ledende Tanke i denne Kirkestyrelse; det er min Tro, at det ikke vilde være synderligt lysteligt at komme til at see den i sin egentlige Skikkelse eller frugtbart at efterspore de Grunde, der have ledet den; man har Nok, naar man seer Udtrykket deraf i dens Handlinger, og saa Meget er deraf blevet klart for mig, at, hvis dette Forslag bliver vedtaget, vil det forhindre det, som er tilfattet ved Loven. Den ærede Ordfører har sagt, at det var Hovedsagen, at der her aabnedes Afgang til at danne Frimenigheder. Ja, ganske vist er dette hans Mening, som det er Meningen med Lovforslaget; men hvorledes aabnes denne Afgang? Derved, at der bestemmes, at under visse Betingelser, som i Sandhed ikke ere lette at opfylde, og som kun komme tilstede med store Anstrengelser og Opoffrelser af det Antal Familiefædre, som her er nævnt, faae disse Udsigt til at kunne komme til at bestaae som en Frimenighed og samle sig om den Præst, som de have udvalgt, men, vel at mærke, Afgang aabnes saaledes, at naar de have opfyldt disse Betingelser, ere de udsatte for at have gjort det Altsammen for-gjæves, saafremt ikke den Mand, de have valgt, finder den Stadfæstelse, som her er Tale om, og som — det have vi hørt af selve den høitærede Kirke- og Underviisningsminister — kan nægtes ogsaa af andre end kirkelige Grunde, og vil vist tidt blive afgjort af blot Hensyn til, om Mandens kirkelige Retning finder Styrelsens Gunst eller ikke.

Man hører stadig Tale om den kirkelige Orden og det Brud paa samme, som Friheden vil gjøre. Denne Tale vender idelig og idelig tilbage; den stilles altid i Spidsen, saasnart det gjælder Modstand mod Forslag, som komme frem om en friere Udsvilling af Forholdene i kirkelig Henseende; ogsaa idag har den ærede Nigsdagsmand for Færøerne (Lundbahl) talt derom og om, at det var Noget, som ikke